

ció de flors, que la poden reviure d'una manera diferent de com la van veure al seu moment. Però també desperta l'interès de les persones que no acostumen a visitar la mostra: seguint el recorregut floral, les imatges ens introdueixen en indrets de la Girona vella on probablement no hem estat mai, i a més fixen la nostra atenció en detalls que tenen la seva història, incloent referències literàries a Josep Pla o Prudenci Bertrana. Tot plegat ens convida a fer una visita a la propera exposició de flors i a veure-la amb uns altres ulls.

Manel Mir

Mines de ferro a Celrà

ROSSELL FERRER, Artemi.
Les mines de Celrà.
 Taller d'Història de Celrà.
 Celrà, 2001. 75 pàgines.

A les mines de Celrà, hi torna a brillar la llum; en aquest cas no els llums de carbur dels miners, sinó la llum de la memòria recuperada en una nova monografia editada pel Taller d'Història de Celrà.

Artemi Rossell, gran coneixedor de la història del seu poble, ens mostra, a través d'un discurs molt assequible i divulgador acompanyat de reproduccions de documents i fotografies, vint-i-sis anys de

vida de les mines; des de l'inici de l'explotació a final del segle XIX fins que s'abandonaren definitivament l'any 1918.

L'estudi s'estructura en vuit capítols que comencen amb unes pinzellades sobre el context històric industrial de mitjan segle XIX i principi del segle XX i una relació de les quinze mines registrades de la vila de Celrà. Tot seguit analitza les diferents societats mercantils que controlaren l'explotació, com es desenvoluparen les tasques d'extracció del mineral de ferro i com era transportat cap a les foneries. L'autor també fa un retrat històric de les condicions de vida dels miners i de la seva integració a la dinàmica social de la vila. Finalment, aprofundeix en les causes del tancament de les mines i descriu minuciosament l'estat en què es troben actualment les restes d'aquest valuós patrimoni cultural, amb un apèndix sobre les planimetries i les demarcacions.

Allò que sorprèn més del treball és veure que al principi tothom havia manifestat grans expectatives en les mines. El ferro era un element escàs i clau per acompanyar el desenvolupament industrial de Catalunya, i aquestes mines eren una aposta important. Però les mateixes societats mercantils creades a Barcelona i posteriorment a Bilbao no van aconseguir-ne

una viabilitat econòmica òptima. El mateix Rossell ja assenyala que la manca d'infraestructura pública de transport a l'època, la gran distància respecte a les foneries i la poca inversió privada en la millora de la maquinària van influir en la disminució de la rendibilitat econòmica i irremediablement en el seu tancament.

En resum, es tracta d'una obra amena i concisa de gran utilitat per comprendre el passat industrial de Celrà i de les nostres contrades, i és un exemple també concret dels comportaments empresarials i polítics a casa nostra en els primers decennis del segle XX. Darrere aquest opuscle s'amaga un rigorós treball d'arxius i la utilització d'altres fonts, com la fotografia històrica i actual —llàstima que alguna imatge no s'apreciï prou bé— i l'arqueologia —per localitzar, per exemple, els cavallets de suport del tramvia aeri que transportava el material de la muntanya cap a la plana, els tobogans per on lliscava el mineral, els carregadors de les mines, etc.

Que la feina d'Artemi Rossell serveixi per conèixer i salvaguardar els vestigis del passat industrial de Celrà; i que la Victoria Esperanza, la mina del Niño Jesús i totes les mines de la població es preservin per a les futures generacions.

Xevi Sintes

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, 2000. 1 CD-ROM

MARGALL, José. *Guia selecta "Sibarit": selecció de restaurants i receptes de Barcelona i de les comarques de Girona, 1999-2000.* Vilafant: ed. de l'autor, 2000. 192 p.

MARQUÈS, Josep Maria. *Ermites i santuaris de la diòcesi de Girona.* Girona: Diputació de Girona, 2000. 183 p.

MARTÍ I TEIXIDOR, Salvador. *Els terrenys per a l'estatge del grup.* Girona: CCG 2001. 32 p.

MENÉNDEZ, Inés; GÓMEZ, Agustín. *Mapa-guia del arte románico en Girona.* Bilbao: Nondik, 1999. 2 mapes.

MESTRE, Jesús. *De Girona a Barcelona: viatge al romànic català.* Barcelona: RACC/ Edicions 62, 2001. 256 p.

MONTURIOL, Antoni [et al.]. *Art sacre gironí d'ahir i d'avui.* Exposició al Museu d'Art de Girona, del 7 d'abril al 8 de juliol del 2001. Barcelona: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions, 2001. 100 p.

MURLÀ I GIRALT, Josep. *Alzamora en la història d'un segle: 1900-2000.* [Olot]: Grup Alzamora, 2000. 272 p.

MURLÀ I GIRALT, Josep. *Olot, festes del Tura.* Barcelona: Viena, 2000. 60 p.

NOGUÉ, Joan; VICENTE, Joan. *Geopolítica, identidad y globalización.* Barcelona: Ariel, 2001. 247 p.

PADROSA, Inés. *Bibliografia interdisciplinària de l'Alt Empordà.* Girona: Alzamora Artrègràfica, 1999. 2 vol.

PASTELLS, Josep. *Rera el mirall.* Barcelona: Proa, 2001. 104 p.

PLA, Josep. *Dietarios (I). El cuaderno gris. Notas dispersas.* Madrid: Espasa-Calpe, 2001. 912 p.